

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka, soudkyně Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a soudce JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

žalobců: a) **prap. J. D.**
bytem X

b) **pprap. T. M.**
bytem X

c) **nstrm. M. P.**
bytem X

d) **prap. J. Š.**
bytem X

všichni zastoupení advokátem Mgr. Zdeňkem Honzíkem
sídlem Rooseveltova 49/16, Plzeň

proti

žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby ČR**
sídlem Soudní 1672/1a, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, č. j. VS-198082-9/ČJ-2020-80000L-51ODV,

takto:

I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, č. j. VS-198082-9/ČJ-2020-80000L-51ODV, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 31 093,80 Kč, a to k rukám jejich zástupce Mgr. Zdeňka Honzíka.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobci se společnou žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 3. 3. 2022 domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jejich odvolání a potvrdil rozhodnutí ředitele Věznice Oráčov (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 9. 2020, č. j. VS-137570-24/ČJ-2020-802620 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádosti žalobců o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek.

Obsah žaloby

2. Žalobci namítli, že nemohli řádně čerpat přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění zákona č. 330/2021 Sb. (dále jen „zákon o služebním poměru“). Žalobci a) a d) vykonávají [žalobce d) již však ukončil služební poměr] službu dozorce na oddělení výkonu trestu ve Věznici Oráčov. Žalobci b) a c) vykonávají službu vězeňské stráže ve Věznici Oráčov. Žalobci odkázali mj. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 59 Ad 3/2021-101, a ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147.
3. Žalobci nejprve popsali fungování služby na pozici dozorce a strážného. Dozorci odpovídá za početní stav odsouzených na svém úseku. Při střídání stanovišť by tedy musela být provedena početní prověrka odsouzených (což by zabralo celkem cca 40 min). I při opuštění dozorcího stanoviště musí být dozorce neustále ve spojení pomocí radiostanice a v případě potřeby i zasáhnout na jiném úseku služebních činností. Při mimořádné události mají povinnost okamžitě ukončit stravování a dostavit se na určené místo. Výsledky účastníků prokázaly, že sice mají možnost stravování v jídelně nebo vlastní donesenou stravou, během této doby však neodkládají ani výstroj a doba stravování netrvá stanovenou dobu. Při odchodu nepředávají dozorcí stanoviště žádnému dalšímu příslušníkovi. Předání není zapsáno v knize předání a převzetí služby. Odchod je nahlašován pouze inspektorovi dozorcí služby s tím, že po tuto dobu režim na daném oddíle není vykonáván, a je tak fakticky ohrožena bezpečnost osob a majetku. V denním rozkaze není uveden žádný příslušník, který by nebyl velen na jakémkoliv dozorcí stanoviště a střídal by jiné stanoviště. Příslušníci velení na pohyblivá stanoviště se nemohou pohybovat na úseku nebo v prostorách, které nejsou určeny k jejich služební činnosti. Žalovaný používá pojem „přerušit“ službu. Takový termín však nezná žádný interní právní předpis. Tvrzení žalovaného, že se dozorcí stanoviště zdvojují při čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, je v rozporu se směrnici pro výkon služby a s rozpisem dozorcích stanovišť.
4. Služba strážných je vykonávána nepřetržitě ve dvanáctihodinových cyklech. Rozpis strážních stanovišť rovněž neupravuje střídání na stanovištích. Ani v denním rozkaze není určena osoba, která by zajišťovala střídání příslušníků. Ve strážní směně jsou uvedeni střídající příslušníci, střídání na strážních věžích probíhá ve dvou až čtyřhodinových cyklech. U většiny strážních stanovišť se jedná o sřežení po dobu 24 hodin. I po dobu střídání (nikoliv však za účelem přestávky na jídlo a odpočinek) jsou veleni na jiný úsek

služební činnosti a vykonávají strážní či zásahovou hlídku. Pokud strážní zajišťují v mimopracovní době eskortu, strážní stanoviště nejsou střídána. Služba je pak podstatně delší, než je stanoveno rozpisem strážních stanovišť. Vrchní inspektor strážní služby zaznamenává průběh služby do knihy předání a převzetí služby, kde je zachyceno i střídání strážních stanovišť. Správní orgán I. stupně uvedl, že strážný na eskortě k soudu po uplynutí doby stanovené k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek může zcela beztrestně opustit eskortu, tedy buď ji oslabí, nebo eskortovaného vězně uzamkne v eskortní místnosti soudu. Porušením strážní služby by se však dopustil trestného činu podle § 390 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“).

5. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že příslušníci prohlásili, že jsou na stanovištích střídáni. Závěry žalovaného jsou však v rozporu se správním spisem i výslechy žalobců. Pouze vedoucí oddělení vězeňské stráže tvrdili, že docházelo ke střídání strážních stanovišť. Výpověď však učinili účelově se snahou zakrýt jimi tolerované protiprávní jednání. Vedoucí oddělení vězeňské stráže, svědek F., ve výpovědi uvedl, že strážní podléhající jeho velení mohou čerpat přestávku dle svého uvážení (v jídelně, kantýně či si ohřát jídlo v kuchyňce) a nemusí mít zájem o dění na stanovišti. Kuchyňka přitom sousedí se strážním stanovištěm vchodu pro pěší, fakticky je tedy strava konzumována přímo na stanovišti. Žalovaný zcela pominul dobu provozu závodní jídelny, někteří strážní tedy nemohou přestávku čerpat. V příběhu řízení se objevily přílohy denních rozkazů, kde jsou přestávky na jídlo a odpočinek jednotlivým příslušníkům nařizeny. Většina žalobců však o takových přílohách nevěděla, neboť nebyly součástí denních rozkazů, ale byly uloženy na jim neznámém místě. Pokud o nich povědomí měli, prohlásili, že taková příloha byla pouze formální bez ohledu na faktickou možnost čerpání přestávek. V rozpisu strážních a dozorčích stanovišť není doba strážení krácena o přestávku na jídlo a odpočinek. Strava je umožněna pouze v nejnutnějším rozsahu podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru.
6. Žalobci dále rozporovali tvrzení žalovaného, že by příslušníci během přestávky na jídlo a odpočinek neměli povinnost zapojit se do likvidace mimořádných událostí. Bylo by to v rozporu se směrnicemi pro tísňové signály. Směrnice pro výkon služby určuje ústroj, výstroj a výzbroj každému příslušníkovi. Nic na věci nemění tvrzení služebního funkcionáře, že je výlučně na zvážení každého ze žalobců, v jakém oděvu a s jakou výstrojí budou stravu v jídelně konzumovat. Příslušníci totiž musí být vždy připraveni při mimořádných událostech zasáhnout.

Obsah vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Obsáhlé vyjádření žalovaného se z podstatné části shoduje s obsahem napadeného rozhodnutí. Nad rámec toho žalovaný uvedl, že žalobci pouze opakovali obecné námitky uplatněné již ve správním řízení. Žalobci dostatečně konkrétně netvrdili, v čem spatřují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Neuvedli ani žádný konkrétní den, kdy by jim nebylo umožněno čerpat přestávku na jídlo a odpočinek či měli povinnost zasáhnout při mimořádné události. Neuvádějí ani jejich konkrétní služební zařazení či stanoviště. Žalobci neunesli břemeno tvrzení spjaté s dispoziční zásadou návrhových řízení. Žalovaný proto mohl posuzovat nárok účastníků pouze obecně, tj. zkoumat, zda jsou mechanismy ve Věznici Oráčov nastaveny tak, aby bylo možné za běžné situace čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Žalobci jsou zastoupeni stejným zmocněncem jako příslušníci v předcházejících řízeních u soudu. Jejich argumentace je tak prakticky totožná a vůbec nezohledňuje specifika služeb jednotlivých účastníků. To se projevuje například i v jejich opakovaném (nepravdivém) tvrzení, že byly provedeny

jejich účastnické výsledky. Žalobci během správního řízení neuvedli, že by byli zařazeni do eskortní směny. Není ani pravdou, že by se žalovaný nevyjádřil k povinnosti zasáhnout při mimořádných událostech. Otázka údajného bezpečnostního rizika (například v průběhu „zdvojování“ stanovišť) nemůže být předmětem tohoto řízení, neboť se týká konkrétního čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Nicméně přesto bylo v řízení prokázáno, že čerpání přestávek odpovídá vnitřním předpisům a bezpečnostním zásadám. Termín „přerušení“ služby není sice obsažen v žádném vnitřním předpisu. Vyplývá však přímo z § 60 zákona o služebním poměru.

8. Argumentace žalobců k denním rozkazům je zmatečná. Na jednu stranu tvrdili, že „většina žalobců prohlásila“ že nemá povědomí o přílohách denních rozkazů, zároveň se ale i vyjádřili k možnosti, že „o nich povědomí měli“. Nadto přílohy denních rozkazů jsou podepisovány příslušníky, tedy i žalobci. Žalobci skutečně uvedli na straně 2 návrhu na zahájení řízení, že nepopírají, že jim je umožněna konzumace stravy v jídelně či donáška vlastní stravy. Nelze argumentovat, že kuchyňka je fakticky stále součástí stanoviště jen proto, že s ním sousedí. Navíc žalobci netvrdili, že by někdy na tomto stanovišti sloužili. K omezenému provozu jídelny žalovaný uvedl, že žalobci neuvedli jediný případ, kdy by jim nebylo umožněno přestávku v jídelně vyčerpat.
9. K odkazu žalobců na rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 59 Ad 3/2021-101, žalovaný uvedl, že proti části rozsudku podal kasační stížnost, o které Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) dosud nerozhodl. Zdejší soud nadto pouze konstatoval, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Nerozhodl o tom, zda k čerpání přestávek docházelo, či nikoli. Jeho závěry nelze bez dalšího převést na nyní projednávanou věc navíc proto, že se týká jiných účastníků a za jiné období.

Obsah repliky

10. Žalobci v replice uvedli, že shodnou argumentaci žalovaného již vypořádal soud v rozsudcích ve věci sp. zn. 55 Ad 2/2021 (správně 55 Ad 2/2020 - pozn. soudu) a 55 Ad 3/2021. Argumentací pohyblivými stanovišti žalovaný pouze připouští, že zde není nutno provádět dozor a je možné jej kdykoliv bez vystřídaní opustit. Takový přístup však nelze ve vězeňských zařízeních připustit. Tvzení žalovaného jsou v rozporu se správním spisem. Jeden příslušník nemůže vykonávat službu na několika stanovištích, aniž by mu strážník či dozorcí stanoviště kdokoli předal. Žalovaný tvrdil, že se vězni nepohybují pod přímým dozorem příslušníka, ale primárně k tomu slouží signálně zabezpečovací prostředky a kamerový systém. Pohyb vězňů pod dozorem příslušníka je však stanoven v řádu Věznice Oráčov. Pouze ve výjimečných případech je částečně umožněn volný pohyb vězně bez dozoru příslušníka. Dle žalovaného jsou předem plánované přestávky na jídlo a odpočinek přílohou denního rozkazu. V rozpisu strážních a dozorcích stanovišť není uvedeno žádné přerušení služby ani čerpání přestávek. Denní rozkaz je navíc podřízen rozpisu strážních a dozorcích stanovišť a nemůže tedy tuto interní normu porušovat. Žalovaný argumentoval vzájemnou zastupitelností dozorců, kteří provádějí výkon služby na nejbližším druhém stanovišti. To by však bylo v rozporu s nařízeními a směrnicemi. Takové tvzení nadto neuvedl žádný z vyslýchaných žalobců.
11. Žalovaný tvrdil, že při údajném čerpání přestávky nedochází k faktickému předání služby ve smyslu ukončení a počátku služby. Pak by se však služba nepředávala v pravém slova smyslu a službukonající příslušník by nemohl odpovídat za počet odsouzených na dozorcím stanovišti, neboť nemá přehled o počtu odsouzených. Dále žalovaný uvedl, že s plánovanými

přestávkami jsou žalobci seznamováni při nástupu do služby. Pokud by tomu tak skutečně bylo, bylo by to v rozporu s právní normou vyšší právní síly. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že dozorce tráví určitý čas v kanceláři dozorce či vychovatele. Zcela však pominul, že musí být stále dosažitelní pro odsouzené. Není pravdou, že by se příslušníci nemuseli zapojit do likvidace mimořádně události.

Skutková zjištění plynoucí z obsahu správního spisu

12. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobci (a pprap. Mgr. L. R.) požádali dne 21. 7. 2020 o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek za období od 27. 7. 2017 do 21. 7. 2020. Uvedli mj., že jim je umožněno stravování ve stravovacím zařízení objektu věznice, či si mohou dobu na stravování vyčerpat donáškou vlastní stravy. Musí být však připraveni se během této doby zapojit do likvidace mimořádných událostí. Odkázali i na situaci u eskortní služby, během které nemůže příslušník ani na okamžik opustit střeženou osobu.
13. Z informací vedoucí personálního oddělení ze dne 27. 7. 2020 vyplývá, že žalobce a) vstoupil do vězeňské služby dne 1. 5. 2019 jako dozorce 2. tarifní třídy, od 1. 6. 2020 je zařazen jako dozorce 4. tarifní třídy. Žalobce b) vstoupil do vězeňské služby dne 1. 12. 2017 jako strážný 2. tarifní třídy, od 1. 5. 2019 vykonával službu dozorce 4. tarifní třídy. Žalobce c) vstoupil do vězeňské služby dne 1. 4. 2017 jako strážný 2. tarifní třídy. Od 2. 9. 2017 vykonává službu strážného 3. tarifní třídy. Žalobce d) vstoupil do vězeňské služby dne 1. 10. 2001 jako dozorce, od 1. 6. 2008 vykonává službu dozorce 4. tarifní třídy.
14. V **zápisu z porady zaměstnanců oddělení výkonu trestu** konané dne 30. 4. 2018 mj. vyplývá, že za výběr a pověření příslušníka dozorčí služby k vystřídání stanoviště č. 4 odpovídá inspektor dozorčí služby, včetně odpovědnosti za vedení evidence ve všech přílohách denního rozkazu vedoucího oddělení výkonu trestu. Všichni příslušníci oddělení výkonu trestu jsou povinni hlásit inspektorovi dozorčí služby u každé své přestávky čas započetí a ukončení. Inspektor dozorčí služby zajistí, aby všichni příslušníci podepsali přílohu s evidencí přestávek. Každý z příslušníků dozorčí služby, který bude střídajícím na stanovišti č. 4, o tom uvede zápis do knihy předání služby.
15. Ze **zápisu z porady oddělení vězeňské stráže** ze dne 30. 4. 2018 vyplývá, že vrchní inspektor strážní služby odpovídá za vedení evidence ve všech přílohách denního rozkazu vedoucího oddělení veřejné stráže. Vrchní inspektori strážní služby zajistí, aby všichni příslušníci podepsali přílohu s evidencí přestávek.
16. Správní orgán I. stupně vyrozuměl náhodně vybrané zástupce dozorčí a strážní služby z řad účastníků řízení, a to žalobce c) a pprap. Mgr. L. R. (rovněž žádajícího o proplacení přestávek), aby se dostavili k ústnímu jednání konanému dne 27. 8. 2020. Žalobce c) a pprap. Mgr. L. R. se bez omluvy nedostavili. Dále správní orgán I. stupně konal další ústní jednání, během kterých provedl výpovědi svědků.
17. **Vedoucí oddělení výkonu trestu, mjr. Bc. T. P., Dis.,** vypověděl, že podle rozpisu dozorčích stanovišť je pouze jedno z nich pevné. Během přestávek se zde fyzicky střídá, což se zapisuje do přílohy denního rozkazu a střídát musí dozorce zařazený v 5. tarifní třídě. Další dozorčí stanoviště jsou pohyblivá, kde se fyzicky nestřídá. Jde o dozorčí stanoviště na ubytovnách odsouzených, o předvádění a stanoviště na pracovišti ve výrobní zóně věznice. Na stanovišti ve výrobní zóně je příslušníkům počítána celá doba služby a je zde zajištěna pouze přiměřená doba na jídlo a odpočinek. Příslušníci dozorčí služby čerpají přestávku na pokyn inspektora dozorčí služby, jejich evidence se zapisuje do přílohy denního rozkazu. Od 1. 5. 2018 vydal

pokyn k podepisování uvedené přílohy denních rozkazů každým příslušníkem, který tak potvrdí správnost a úplnost časů přestávky. Do té doby evidoval a podepisoval evidenci přestávek v denním rozkazu inspektor dozorčí služby. Struktura denního rozkazu je dána jednotně pro všech věznic. Není mu známa žádná zákonná či vnitřní norma, která by podrobně upravovala způsob čerpání přestávky. Dozorci může čerpat přestávku dle svého uvážení, v jídelně či kantýně. Nemusí být na svém pohyblivém stanovišti. V uvedené době nemusí být ustrojen ani na příjmu radiostanice. Může opustit věznici, je ale limitován délkou přestávky 30 min, takže se tato možnost prakticky nevyužívá. Výkon dozorčí služby nespadá do režimu služby, jejíž výkon by nemohl být přerušen. Stanoviště ve výrobní hale by šlo také přerušit, je však umístěna mimo ubytovací a střeženou část věznice. Proto se služební funkcionář rozhodl z organizačních a personálních důvodů využívat vyplácení celé doby a nečerpání přestávek podle § 60 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru.

18. **Svědék prap. P. Ž.** (dle protokolu zařazen jako strážný oddělení vězeňské stráže, dle denních rozkazů a obsahu výpovědi je však dozorcem oddělení výkonu trestu - pozn. soudu) vypověděl, že na jediném pevném stanovišti na uzavřeném oddělení je prováděno střídání na pokyn inspektora dozorčí služby. Další dozorčí stanoviště na ubytovnách odsouzených jsou pohyblivá a zde se nestřídá. V době 30minutové přestávky chodí na oběd, vystrojený, vyzbrojený a má u sebe radiostanici. Nemá v tu dobu přehled co se děje na pohyblivém stanovišti, nemusí řešit běžné věci jako předvádění, výdej stravy apod. Jeho zásadním úkolem je zajistit dodržování kontrolních obchůzek v nastaveném časovém limitu. V době čerpání přestávky by reagoval na vyhlášený signál k nějaké zásadní mimořádné události. Během 15 let služby ze své vůle reagoval cca desetkrát na vyhlášený tísňový signál. Přímo odvolán nebyl. Kdyby byl teoreticky odvolán z přestávky, řešil by náhradu nedočerpané přestávky s inspektorem dozorčí služby.
19. **Vedoucí oddělení vězeňské stráže mjr. Mgr. P. F.** vypověděl, že strážní stanoviště jsou střídána podle jejich typu. Pevná stanoviště se střídají fyzicky jiným příslušníkem a na pohyblivých strážních stanovištích není příslušník čerpající přestávku střídán. Podle rozpisu strážních stanovišť jsou pevná stanoviště na hlavním vstupu do věznice a na vstupu do výrobní zóny. Ostatní strážní stanoviště jsou pohyblivá. Střídání strážních stanovišť a čerpání přestávek jsou evidovány v denních rozkazech ze strany (vrchního) inspektora strážní služby. Od 1. 5. 2018 bylo úkolem z porady oddělení vězeňské stráže nařízeno, aby se všichni příslušníci podepisovali do přílohy denního rozkazu. Do té doby evidoval čerpání přestávek inspektor strážní služby a podepisoval také vrchní inspektor strážní služby. Čerpání přestávek určuje (vrchní) inspektor strážní služby. Dále se střídají mezi sebou (vrchní) inspektor strážní služby a inspektor strážní služby – operátor. Příslušníci mohou čerpat přestávku dle svého uvážení, v jídelně, kantýně, uvařit si kávu či ohřát jídlo v kuchynce. Nemusí mít tedy zájem o dění na stanovišti. Nemusí být ustrojeni ani na příjmu radiostanice. Neví o předpisu, který by tuto problematiku nějak upravoval. Na oddělení veřejné stráže je systémově zabezpečena a běžně využívána možnost přerušení služby a čerpání přestávky dle § 60 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru. V případě vzniku mimořádné události zasahují primárně příslušníci oddělení veřejné stráže a výkonu trestu ve službě. Právě proto se příslušníci střídají, aby byl vždy dostatečný počet příslušníků k případnému zásahu. Příslušník čerpající přestávku je povinen provést služební zákrok i mimo službu, jestliže osoba ve výkonu trestu páchá trestný čin nebo přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Příslušník však musí být o skutku informován, aby mohl zasáhnout. Pak se mu přestávka nahradí.

20. **Strážný oddělení veřejné stráže pprap. P. L.** vypověděl, že pevná stanoviště jsou jen u hlavního vchodu do věznice a u vchodu do výrobní zóny věznice, kde se provádí střídání. Jméno střídajícího příslušníka a čas střídání zapisuje (vrchní) inspektor strážní služby do přílohy denních rozkazů. Dále se střídá inspektor strážní služby-operátor, (vrchní) inspektor strážní služby, kteří se střídají mezi sebou. Strážní ve 3. a 4. tarifní třídě je střídát nemohou. Další strážní stanoviště jsou pohyblivá a zde se nestřídá. Přestávka se vybírá na pokyn, nebo s vědomím (vrchního) inspektora strážní služby. Čerpání přestávky se zapisuje do přílohy denního rozkazu a příslušníci si vždy podepisují čas, kdy přestávku čerpali. V době přestávky chodí na oběd, je vystrojený, vyzbrojený a má u sebe radiostanici. Neví o žádném nařízení, které by ho po dobu přestávky omezovalo v pohybu nebo se řešilo, jak má být ustrojen. Když je během přestávky mimo strážní stanoviště, tak logicky nemůže vědět, co se na stanovišti děje. Během působení ve Věznici Oráčov nikdy nebyl z přestávky přímo odvolán. Přijde mu však správné a kolegiální, aby se podílel na prověřování mimořádných událostí.
21. Správní spis dále obsahuje řadu interních předpisů:
- a) nařízení generálního ředitele Vězeňské služby (dále jen „NGŘ“) č. 21/2010, kterým se stanoví úkoly zaměstnanců a příslušníků Vězeňské služby České republiky při zabezpečování výkonu trestu odnětí svobody, výkonu vazby a výkonu zabezpečovací detence (dále jen „NGŘ č. 21/2010“);
 - b) NGŘ č. 44/2013, kterým se stanoví pravidla pro rozvrhování doby služby a její vykazování, upravují některé podrobnosti ke splatnosti a výplatě služebního příjmu a k čerpání dovolené příslušníků Vězeňské služby České republiky (o době služby);
 - c) NGŘ č. 5/2016, o zaměstnancích a příslušnících Vězeňské služby České republiky zabezpečujících výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody a výkon zabezpečovací detence, účinné do 30. 9. 2017 (dále jen „NGŘ č. 5/2016“) a NGŘ č. 51 /2017, kterým se mění NGŘ č. 5/2016;
 - d) NGŘ č. 68/2017, kterým se stanoví některé podrobnosti k době služby a o výplatě služebního příjmu, ve znění NGŘ č. 8/2019;
 - e) NGŘ č. 23/2014, o vězeňské a justiční strážci, ve znění NGŘ č. 62/2017 (dále jen „NGŘ č. 23/2014“) a NGŘ č. 33/2019, o vězeňské a justiční strážci (dále jen „NGŘ č. 33/2019“);
 - f) NGŘ č. 1/2013, o mimořádných událostech ve Vězeňské službě České republiky (účinné do 5. 10. 2017, dále jen „NGŘ č. 1/2013“), NGŘ č. 55/2017, o mimořádných událostech ve Vězeňské službě České republiky, (účinné do 31. 12. 2018, dále jen „NGŘ č. 55/2017“), NGŘ č. 43/2018, o mimořádných událostech ve Vězeňské službě České republiky (účinné od 1. 1. 2019, dále jen „NGŘ č. 43/2018“);
 - g) metodický list ředitele odboru výkonu vazby a trestu č. 26/2006, kterým se upravuje forma a obsah při vydávání denních rozkazů a denních nařízení vedoucích oddělení výkonu trestu;
 - h) nařízení ředitele Věznice Oráčov (dále jen „NŘV“) č. 26/2016, ve znění NŘV č. 100/2016, kterým se upravují některé podrobnosti k době služby, rozvrhu směn a čerpání dovolené příslušníků ve Věznici Oráčov (dále jen „NŘV č. 26/2016“) a NŘV č. 24/2018, kterým se upravují některé podrobnosti k době služby, rozvrhu směn a čerpání dovolené příslušníků Věznice Oráčov (dále jen „NŘV č. 24/2018“);

- i) vnitřní řád Věznice Oráčov pro odsouzené účinný v rozhodném období let od 2017 do 2020.
22. Součástí správního spisu jsou rovněž denní rozkazy vedoucího oddělení výkonu trestu a vězeňské stráže za období od července 2017 do července 2020 ve dnech, kdy sloužili žalobci, včetně příloh s evidencí přestávek na jídlo a odpočinek a příslušných měsíčních výkazů doby služby, jednotlivé mimořádné události, denní hlášení vrchního inspektora výkonu trestu a strážní služby. Správní spis dále obsahuje dokumentaci pro výkon dozorcí služby ve Věznici Oráčov ze dne 1. 12. 2016 (dále jen „dokumentace 2016“), 1. 2. 2018 (dále jen „dokumentace 2018“) a ze dne 1. 3. 2019 (dále jen „dokumentace 2019“), včetně rozpisů dozorcích stanovišť, plány střežení věznice Oráčov ze dne 1. 7. 2016 (dále jen „plán střežení 2016“), 16. 2. 2018 (dále jen „plán střežení 2018“), 11. 6. 2019 (dále jen „plán střežení 2019“), včetně rozpisů strážních stanovišť.
23. **Prvostupňovým rozhodnutím** správní orgán I. stupně zamítl žádosti žalobců. Žádost žalobce a) a žalobce b) částečně zamítl i proto, že jim nárok za období od 21. 7. 2017 do 30. 4. 2019 [žalobce a)] a za období od 21. 7. 2017 do 30. 11. 2017 [žalobce b)] ani nevznikl, protože nebyli příslušníky vězeňské služby. V odůvodnění uvedl, že přílohou denních rozkazů je evidence čerpaných přestávek na jídlo a odpočinek. Za správnost odpovídali inspektor dozorcí služby a vrchní inspektor strážní služby. Od 1. 5. 2018 přílohy podepisoval každý příslušník, včetně žalobců. Směnové výkazy vedoucího oddělení výkonu trestu a vedoucího oddělení vězeňské stráže mají návaznost na všechny denní rozkazy. Správnost směnných výkazů potvrzovali všichni příslušníci podpisem. Žalobci ve svém podání sami uznali, že přestávka na jídlo je jim umožňována, a to nejen ve stravovacím zařízení v objektu věznice. Žalobci neuvedli, ve kterých dnech jim nebyla poskytnuta přestávka ve službě. Dále se správní orgán I. stupně zabýval rozdělením stanovišť na pevná (která musí být střídána) a pohyblivá (která nemusí být střídána). Výkon služby pouze výjimečně nelze přerušit, například v případě příslušníků v eskortní směně oddělení vězeňské stráže. Žalobci však nejsou členové eskortních směn. V případě vzniku mimořádné události zasahují primárně příslušníci ve službě. Právě proto se příslušníci střídají, aby byl dostatečný počet příslušníků k případnému zásahu. Příslušníci nemají povinnost se podílet na řešení všech mimořádných událostí. Ze soupisu mimořádných událostí vyplynulo, že žalobci nemuseli v době mimořádných událostí zasahovat během přestávky na jídlo a odpočinek. Ojedinelost mimořádných událostí potvrzují i svědci.
24. Proti prvostupňovému rozhodnutí podali žalobci odvolání. Odvolací námítky jsou obdobné jako žalobní body.
25. Dne 5. 1. 2022 vydal žalovaný **napadené rozhodnutí**. V odůvodnění uvedl, že žalobci měli možnost čerpat přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Poukázal na opakované nepravdivé tvrzení žalobců o provedení jejich výpovědí. Žalobci se na výzvu správního orgánu I. stupně bez omluvy nedostavili k předvolání. Účastnické výslechy tedy vůbec nebyly provedeny. Dále uvedl, že z rozpisu strážních a dozorcích stanovišť vyplývá, že stanoviště jsou rozdělena na pevná a pohyblivá. U pevných stanovišť, kde je nutná neustálá faktická přítomnost příslušníka, je zajišťováno střídání. Ve věznici Oráčov je pouze jedno pevné dozorcí stanoviště č. 4 (obsazováno pouze v době umístění odsouzeného na uzavřené a krizové oddělení) tři pevná strážní stanoviště č. 1, 1a a 4. Konkrétní doba čerpání je určována inspektorem strážní či dozorcí služby, kteří čerpání přestávek zaznamenávají v přílohách denních rozkazů. V době čerpání přestávky

na jídlo a odpočinek je příslušník mimo službu, proto interní předpisy bližší okolnosti čerpání přestávky neupravují.

26. Činnosti dozorců jsou předem stanoveny časovým rozvrhem dne. Po příchodu do služby inspektor dozorcí služby, který řídí a kontroluje příslušníky dozorcí služby, oznámí časový rozvrh služby včetně přestávky, která je naplánována tak, aby nezasahovala do jeho služebních úkolů. Po dobu přestávky je pak zastoupený dozorcem z nejbližšího stanoviště, který mimo úkolů na svém stanovišti, po omezenou dobu vykonává nezbytné úkoly na stanovišti přestávku čerpajícího dozorce. Zastupující dozorce plní pouze nezbytné úkony, není tedy důvod pro administrativní zaznamenávání předání a převzetí stanoviště. Nepředává se tedy služby v pravém slova smyslu, jak se děje při ukončení či nástupu služby. Střídání na jednotlivých strážních stanovištích zajišťuje (vrchní) inspektor strážní služby. Střídání bylo prokázáno přílohami denních rozkazů i výpověďmi svědků. Ke službě v nočních směnách žalovaný uvedl, že jsou činnosti příslušníků omezeny na minimum, tudíž není potřeba větší počet příslušníků. Není tedy ohrožena bezpečnost věznice. Strážní a dozorce nadto nejsou jediným zabezpečením věznice (dále například kamerový systém nebo tísňové hlásiče). U pohyblivých stanovišť není povinností být po celou dobu služby na stanovišti, neboť se z nich příslušníci v některých případech vzdalují. Obsazenost pohyblivého stanoviště neznámá fyzickou přítomnost službu konající osoby. Výkon služby je tak pouze přerušen, neboť charakter a úkoly na tomto stanovišti umožňují, aby byla přerušena, aniž by musel být příslušník vystřídán někým jiným. To vyplývá i z tvrzení žalobců, kteří přesuny mezi jednotlivými stanovišti nevykládají a nepopírají, že jim je umožněno stravování ve stravovacím zařízení v objektu věznice.
27. Dále žalovaný uvedl, že žalobci nemají povinnost se podílet na řešení všech mimořádných událostí. Z provedeného dokazování nadto nevyplývá, že by některý ze žalobců během čerpání přestávky musel zasahovat při mimořádné události. Mimořádné události jsou nahodilé a nelze je v předpokládaném průběhu služby předvídat. Příslušník má povinnost zakročit dle obecné povinnosti podle § 7 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o Vězeňské službě“), jen pokud zachytí signál o mimořádné události. Pokud by během přestávky nezachytil signál o mimořádné události, nebyl by příslušník sankcionován za nezakročení. Ne všechny mimořádné události nadto vyžadují zákrok ve větším počtu příslušníků (např. nález návykových látek). Možnost, že nastane mimořádná událost, není sama o sobě důvodem, pro který by bylo třeba dobu přestávky považovat za přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Tato obecná povinnost je specifická pro výkon služby u bezpečnostního sboru. Z provedených důkazů nevyplývá, že by příslušníkům vyplývala konkrétní povinnost mít v průběhu čerpání přestávky u sebe radiostanici nebo jiné komunikační zařízení či být ustrojen. Je to dáno vlastním rozhodnutím příslušníků, které je z praktických důvodů a úspory času logické (a je běžné i u jiných bezpečnostních sborů). Příslušníci mohou trávit přestávku dle své svobodné vůle. Příslušníkům není žádným předpisem zakázáno opustit objekt věznice či jinak určeno, jakým způsobem mají přestávku trávit.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

28. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přezkoumal

napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

29. O podané žalobě soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť pro to byly splněny podmínky podle § 76 odst. 1 s. ř. s.

Posouzení žaloby soudem

30. Jádrem sporu mezi žalobci a žalovaným spočívá v tom, zda žalobci mohli čerpat a skutečně čerpali přestávku ve službě na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, která se jim nezapočítává do doby služby. Nebo zda v konkrétních podmínkách Věznice Oráčov šlo o službu, jejíž výkon nebyl přerušen a fakticky byla zajištěna pouze přiměřená doba na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru, která by se do služební doby započítávala.
31. Skutkově totožnou situací ve Věznici Oráčov se zdejší soud již detailně zaobíral v rozsudku ze dne 10. 2. 2022, č. j. 59 Ad 3/2021-101. Soud se věnoval rovněž použití směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/88/ES ze dne 4. 11. 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby, související judikatuře Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) a navazujícímu nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20. Navázal tak na podrobné shrnutí dosavadní judikatury správních soudů v rozsudku zdejšího soudu ze dne 13. 7. 2021, č. j. 55 Ad 2/2020-147, týkající se podmínek čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ve Věznici Vinařice, jehož závěry potvrdil NSS v rozsudku ze dne 30. 5. 2023, č. j. 8 As 248/2021-116). Závěry zdejšího soudu týkající se příslušníků vykonávajících službu dozorců a vězeňské stráže ve Věznici Oráčov jsou použitelné i na nyní posuzovanou věc a soud nemá důvod se od nich odchýlit. Žalobci totiž vykonávali službu ve Věznici Oráčov částečně ve stejnou dobu jako příslušníci ve věci projednávané pod sp. zn. 59 Ad 3/2021 (tj. v období od 27. 7. 2017 do 13. 3. 2018, resp. 20. 3. 2018), a to na pozici dozorců a strážných. K obecným východiskům soudního přezkumu soud odkazuje zejména na body 59 až 78 rozsudku č. j. 59 Ad 3/2021-101.
32. Soud předesílá, že z hlediska terminologického je nutné upozornit, že z obsahu a kontextu výpovědí svědků plyne, že pojem „vystřídání“ používají jako *terminus technicus* ve smyslu služebních předpisů, ale též v obecnějším významu, který odpovídá situaci, kdy je příslušník „odvolán“ k čerpání přestávky a bez nějakých formálnějších procedur odchází za tím účelem ze stanoviště a poté se zase obdobně neformálně na stanoviště vrací. Správní orgány jej mnohdy užívají i v obecném smyslu. Někdy tak podle kontextu namítané nestřídání poukazuje na neprovádění zmíněných formálních procedur, někdy je jím naopak myšlena skutečnost, že po dobu čerpání přestávky zůstává stanoviště opuštěno, popř. že zde není příslušník, který by se věnoval výhradně jen tomuto stanovišti. Ze žaloby i vyjádření žalovaného, stejně jako z listin ve správním spise přitom plyne, že obě strany se v řadě případů argumentačně pouze míjejí, neboť každá z nich hovoří o střídání v jiném smyslu.
33. Podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru platí, že má příslušník nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny
- a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut,
 - b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.
34. Podle § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru platí, že přestávka ve službě na jídlo

a odpočinek se nezapočítává do doby služby.

35. Podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru platí, že jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.

Služební stejnokroj a výzbroj, mimořádné události a nemožnost opustit věznici

36. Předně se soud zabýval tvrzením žalobců, že i v době přestávek musí být vystrojeni a ve spojení prostřednictvím radiostanice a že jsou ze zákona povinni být připraveni kdykoliv zasáhnout při mimořádné události. Stejnými námitkami se zabýval zdejší soud již v rozsudcích č. j. 55 Ad 2/2020-147 (věznice Vinařice), č. j. 59 Ad 3/2021-101 (věznice Oráčov), a ze dne 26. 10. 2022, č. j. 43 Ad 20/2021-55 (věznice Vinařice), od kterých se soud nyní nemá důvod odchylovat.
37. Ze zákona o Vězeňské službě a dalších služebních předpisů plyne, že příslušníci v době výkonu služby při plnění svých úkolů mají být zpravidla oděni do služebního stejnokroje a jsou vyzbrojeni a vystrojeni (viz např. § 8 zákona o Vězeňské službě, § 3 odst. 1 a § 6 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019). Ze služebních předpisů nevyplývá povinnost být ustrojen a vyzbrojen v době čerpání přestávky ve službě. Nároková doba přestávky je časovým rozmezím, během něhož příslušník nevykonává službu (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44). Proto lze přisvědčit žalovanému, že ze služebních předpisů neplyne povinnost příslušníků mít u sebe výstroj a výzbroj během přestávky. Žalobci argumentují tím, že jsou vyzbrojeni proto, aby mohli zasáhnout v případě mimořádné události. K mimořádným událostem však běžně nedochází (což vyplývá ze záznamů ve správním spisu za rozhodné období). Příslušníci proto neodkládají výzbroj a výstroj spíše z praktických důvodů než za účelem řešení mimořádných událostí.
38. Soud nikterak nepopírá, že příslušníci Vězeňské služby jsou povinni postupovat podle § 7 zákona o Vězeňské službě v tam uvedených případech. Povinnost zasáhnout mimo výkon služby podle § 7 odst. 3 zákona o Vězeňské službě však nepředstavuje natolik citelné omezení uložené příslušníkům během doby přestávky, které by objektivně významně ovlivnilo možnost volně nakládat s časem během přestávky a možnost trávit ji způsobem, který si příslušník zvolí. Významnou roli totiž hraje i kvantifikace případů, kdy byli žalobci povinni přerušit přestávku z důvodu mimořádné události (srov. rozsudek SDEU ze dne 11. 11. 2021 ve věci C-214/20, *Dublin City Council*, odst. 44). Hlavní smysl činnosti žalobců totiž nespočívá ve vyčkávání a stálém udržování připravenosti pro případ zásahu podle § 7 zákona o Vězeňské službě. Jejich situace tedy není srovnatelná např. s policisty na operačním středisku či hasiči vyčkávajícími na signál k zásahu. Bylo přitom zjištěno, že potřeba zásahu z důvodu mimořádných událostí (běžně) nenastává. Žalobci neuvedli v průběhu správního řízení ani v žalobě konkrétní mimořádné události, kterých se museli zúčastnit a které by jim znemožnily řádně čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Soud zjistil, že mimořádné události v rozhodném období, které jsou evidované ve správním spisu, vznikly nadto zpravidla z důvodu zjištění přítomnosti návykových látek (9 z 16 mimořádných událostí v roce 2017, 16 z 26 mimořádných událostí v roce 2018, 26 z 35 mimořádných událostí v roce 2019, 13 z 15 mimořádných událostí v roce 2020). Jednalo se tedy o méně závažné mimořádné události (srov. § 4 a 5 NGR č. 1/2013 a NGR č. 55/2017 a § 5 a 6 NGR č. 43/2018).
39. Správní orgány přiléhavě odkázaly na rozsudek NSS ze dne 7. 5. 2020, č. j. 9 As 40/2020-78 (zvýraznění a poznámky doplnil soud), že: „**pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je**

třeba zařadit zejména situaci, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává, jak ukazuje výše uvedený příklad připravenosti inspektora dopravního inspektorátu územního odboru Jeseník k výjezdům v případě nahlášení dopravní nehody (odkazuje se na věc řešenou Krajským soudem v Ostravě – pobočkou v Olomouci v rozsudku ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53); či příklad policistů v Integrovaném operačním středisku Jihlava, kteří v důsledku podstavu byli i v době konzumace jídla se sluchátky neustále připraveni v případě potřeby okamžitě reagovat, popřípadě obědvali u pultu operačního střediska (odkazuje se na věc řešenou Městským soudem v Praze v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 8 Ad 13/2011-53). Naopak podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici či trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací jako je například útěk vězně, a pro účel takové mimořádné situace má u sebe radiopřijímač.“ Od tohoto závěru NSS zdejší soud nevidí žádný důvod se odchýlit a pokládá ho za plně aplikovatelný i v projednávané věci. V tomto směru tedy soud neshledává argumentaci žalobců důvodnou.

40. Dle správních orgánů není zakázáno opustit objekt věznice během přestávky. Nicméně jde spíše o hypotetickou možnost, neboť by se příslušník během 30minutové přestávky musel převlékat a podrobit kontrole při odchodu i návratu do věznice. Soud souhlasí se žalovaným v tom, že příslušníkům Věznice Oráčov není služebním předpisem zakázáno opustit objekt věznice během čerpání přestávek ve službě, tedy v době, kdy nejsou zatíženi výkonem služebních povinností. Podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje to, že příslušníci přestávku z praktických důvodů tráví přímo ve věznici. Stejně tak nemá vliv umístění kuchyňky (tj. jedné z možností pro trávení přestávky) vedle stanoviště.
41. I přes shora uvedené nicméně nelze zcela vyloučit, že žalobci nemohli čerpat přestávku na jídlo a odpočinek proto, že neustále museli plnit služební povinnosti. Podle žalobců nebyli střídáni na dobu přestávky, stanoviště nikomu nepředávali, a tudíž nedocházelo (ani) k přerušení výkonu služby.

Výkon služby a přestávky na oddělení výkonu trestu

42. Na oddělení výkonu trestu působil žalobce a), který od 1. 5. 2019 vykonával službu dozorce 2. tarifní třídy, od 1. 6. 2020 je zařazen jako dozorce 4. tarifní třídy. Žalobce b) vykonával od 1. 5. 2019 službu dozorce 4. tarifní třídy (v žalobě nicméně zástupce žalobců tvrdil, že vykonával pouze službu strážného). Žalobce d) vstoupil do vězeňské služby dne 1. 10. 2001 jako dozorce, od 1. 6. 2008 vykonává službu dozorce 4. tarifní třídy.
43. Zástupce žalobců nevymezil správně předmět činnosti jednotlivých žalobců a spokojil se pouze s jejich zařazením jako dozorců či strážných. Stejně tak se ovšem ani žalovaný v napadeném rozhodnutí nemohl spokojit se zjištěním, v jaké pozici ten který žadatel působil v době podání žádosti, ale musel individuálně zkoumat, v jakých pozicích ten který žadatel působil v jednotlivých dnech spadajících do požadovaného období, a jeho nárok posuzovat v každém dni podle jeho tehdejšího zařazení a reálného průběhu jeho služby. Byť s ohledem na relativně obecné argumenty žalovaného nebylo nezbytné mezi žalobci podrobně rozlišovat, nelze předpokládat, že by si žalovaný s takto paušálním přístupem běžně mohl vystačit. Z denních výkazů soud zjistil, že žalobce a) nejčastěji vykonával službu na stanovištích č. 1, 2, 3, 5 a 7. Žalobce b) vykonával službu na všech stanovištích kromě stanoviště č. 4. Žalobce d) vykonával funkci inspektora dozorcí služby, dále vykonával

službu dozorce na stanovištích č. 2, 4, 5, 6 či 7.

44. Podle § 89 NGR č. 5/2016 jsou dozorčí stanoviště nebo vymezené úseky místa určena plánem střežení, na nichž je vykonávána dozorčí služba (odst. 1). Podle druhu a způsobu obsazování se dělí na vnější a vnitřní, pevná a pohyblivá, stálá a dočasná (odst. 2). Druh, počet, rozmístění a způsob obsazování dozorčích stanovišť stanoví ředitel věznice nebo ústavu rozpisem dozorčích stanovišť. Stanovené počty, zásady a rozmístění jednotlivých dozorčích stanovišť nelze bez souhlasu ředitele věznice nebo ústavu rušit ani měnit (odst. 3).
45. NGR č. 51/2017 přidal do § 89 NGR č. 5/2016 odstavec 7, podle kterého kniha „hlášení o předání a převzetí služby“ musí obsahovat mj. údaje o nástupu do služby včetně převzetí stanoviště, informace o průběhu služby, údaje o pochůzkové kontrolní činnosti dozorce na daném dozorčím stanovišti, záznamy kontrolních orgánů, záznam o samotném průběhu služby, záznam, kdo službu předal – převzal s vlastnoručními předpisy.
46. Podle § 4 písm. c) NGR č. 5/2016 ve znění NGR č. 51/2017 platí, že příslušník Vězeňské služby zařazený k výkonu dozorčí služby na jednotlivých stanovištích nebo na vymezených úsecích při plnění dalších stanovených úkolů, jakož i při vystupování na veřejnosti je povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby, neprovádět činnost, která nesouvisí výkonem dozorčí služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude střídán nebo odvolán.
47. Podle § 54 odst. 1 NGR č. 5/2016 ve znění NGR č. 51/2017 inspektor dozorčí služby oddělení výkonu trestu mj. koordinuje výkon dozorčí služby ve směně a řídí, organizuje a kontroluje činnost podřízených dozorců na jednotlivých stanovištích v ubytovnách odsouzených nebo na vymezených úsecích.
48. Podle § 56 odst. 1 věty první NGR č. 5/2016 ve znění NGR č. 51/2017 dozorce oddělení výkonu trestu je přímo podřízen inspektorovi dozorčí služby. Povinnosti dozorce se liší podle toho, zda vykonává službu na stanovišti v ubytovně odsouzených, jakož i v přijímacím, nástupním, výstupním oddílu věznice, nebo na vymezeném úseku; na stanovišti v uzavřeném oddělení; na stanovišti v krizovém oddělení; na vnějším nebo vnitřním střeženém pracovišti nebo jeho vymezeném úseku; či na vnějším nestřeženém pracovišti nebo jeho vymezeném úseku. Demonstrativní výčet povinností je dán v § 57 až 61 NGR č. 5/2016 ve znění NGR č. 51/2017.
49. NŘV č. 26/2016 a NŘV č. 24/2018 upravují rozvržení doby služby, vyrovnávací období, přestávku na jídlo a odpočinek, čerpání dovolené a povinné evidence a jejich náležitosti. Podle § 4 NŘV č. 26/2016 i NŘV č. 24/2018 platí, že čerpání přestávek na jídlo a odpočinek eviduje službu konající inspektor strážní a dozorčí služby v příloze denního rozkazu vedoucího oddělení veřejné stráže a výkonu trestu. Čas pro přestávku na jídlo a oddech příslušníků je stanoven pro příslušníky zařazené ve vedení věznice, vedoucí oddělení výkonu trestu, vedoucí oddělení vězeňské stráže, oddělení prevence a stížností, jenž je určen v zaměstnanecké jídelně pro výdej stravy, od 11:00 do 12:30. Podle NŘV č. 26/2016 dobu určenou pro přestávku na jídlo a odpočinek stanovil vedoucí oddělení veřejné stráže a výkonu trestu v denním rozkazu. Podle NŘV č. 24/2018 stanovili jednotlivé přestávky a odpovídali za jejich poskytnutí (vrchní) inspektor strážní a dozorčí služby.
50. V ustanovení § 6 NŘV č. 26/2016 i NŘV č. 24/2018 se nařizuje všem příslušníkům věznice k evidenci doby služby řádně používat elektronický docházkový systém. Vždy řádně

zaznamenat příchod do služby, odchod ze služby a to i v případě přerušení doby služby z jakéhokoliv důvodu, jako např. odchod k lékaři, odjezd na služební cestu apod. (odst. 1). Za správnost a úplnost evidence v elektronickém docházkovém systému odpovídá příslušník a příslušný vedoucí oddělení (odst. 2). Vedoucím oddělení se ukládá důsledně kontrolovat dodržování a využívání doby služby jim podřízených příslušníků (odst. 4).

51. Dne 1. 12. 2016, 1. 2. 2018 a dne 1. 3. 2019 vydal ředitel Věznice Oráčov dokumentaci pro výkon dozorcí služby ve Věznici Oráčov, jejichž součástí byly i rozpisy dozorcích stanovišť:

- s účinností od 1. 12. 2016 byl rozpis dozorcích stanovišť následující:

<i>dozorčí stanoviště</i>	<i>vnitřní / vnější</i>	<i>pohyblivé / pevné</i>	<i>stálé / dočasné</i>	<i>počet členů</i>	<i>obsazení</i>
1, 1a	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen, 1a dle DR	nepřetržitě, 1a dle DR
2, 2a	vnitřní	pohyblivé	stálé	2 členové, 2a dle DR	nepřetržitě, 2a dle DR
3, 3a	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen, 3a dle DR	nepřetržitě, 3a dle DR
4	vnitřní	pevné / pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě, dle DR
5, 5a	vnitřní	pohyblivé	stálé	2 členové, 5a dle DR	dle DR
6	vnější	pohyblivé	dočasné	1 člen	dle DR
7	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen	dle DR

- s účinností od 1. 2. 2018 byl rozpis dozorcích stanovišť následující:

<i>dozorčí stanoviště</i>	<i>vnitřní / vnější</i>	<i>pohyblivé / pevné</i>	<i>stálé / dočasné</i>	<i>počet členů</i>	<i>obsazení</i>
1	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě, dle DR
2	vnitřní	pohyblivé	stálé	2 členové	nepřetržitě
3	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě
4	vnitřní	pevné / pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě, dle DR
5	vnitřní	pohyblivé	stálé	dle DR	dle DR
6	vnější	pohyblivé	dočasné	2 členové, dle DR	dle DR
7	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen, dle DR	dle DR

- a s účinností od 1. 3. 2019

<i>dozorčí stanoviště</i>	<i>vnitřní / vnější</i>	<i>pohyblivé / pevné</i>	<i>stálé / dočasné</i>	<i>počet členů</i>	<i>obsazení</i>
1	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě, dle DR
2	vnitřní	pohyblivé	stálé	2 členové	nepřetržitě
3	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě
4	vnitřní	pevné / pohyblivé	stálé	1 člen	nepřetržitě, dle DR
5	vnitřní	pohyblivé	stálé	2 členové, dle DR	dle DR
6	vnější	pohyblivé	dočasné	2 členové, dle DR	dle DR
7	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen, dle DR	dle DR

52. Z dokumentace pro výkon dozorcí služby mj. vyplývá:

- **Inspektor dozorcí služby** je povinen být v nepřetržitém spojení s inspektorem strážní služby – operátorem a ostatními dozorcí a každý svůj odchod ze stanoviště a pohyb po věznici hlásit operačnímu středisku (strana 8, bod 6 dokumentace 2016; strana 4, bod 6 dokumentace 2018 a 2019), zabezpečit plynulé střídání dozorců na jednotlivých stanovištích např. na obědy (strana 9, bod 25 dokumentace 2016; strana 5, bod 25 dokumentace 2018 a 2019) a do knihy hlášení inspektora dozorcí služby o předání a převzetí služby zaznamenávat průběžně dozor na nástupišti a další činnosti včetně časů a určení, kdo činnost zajišťoval (strana 10, bod 30 dokumentace 2016; strana 6, bod 30 dokumentace 2018 a 2019). V případě, že nelze plnit úkoly stanovené pro jednotlivé dozorcí stanoviště, přijímá příslušná opatření, úzce spolupracuje s vrchním inspektorem strážní služby při zajištění úkolů příslušníky strážní (eskortní) směny, kdy v závažných a odůvodněných případech se na těchto úkolech i sám podílí (strana 10, bod 35 dokumentace 2016; strana 6, bod 35 dokumentace 2018 a 2019).
- **Dozorcí na stanovištích č. 1 až 3** mají neustálý přehled o činnostech jednotlivých oddílů vězňů ve svěřeném úseku a o jejich početním stavu na jednotlivých oddílech, na pracovištích a eskortách (strana 13, bod 7 dokumentace 2016; strana 9, bod 7 dokumentace 2018 a 2019). Jsou po dobu výkonu služby přímo podřízeni inspektoru dozorcí služby, řídí se se jeho pokyny a jakékoliv zjištěné nedostatky v průběhu služby mu neodkladně hlásí (strana 15, bod 26 dokumentace 2016; strana 11, bod 26 dokumentace 2018 a 2019). V případě řešení mimořádné situace ihned informují inspektora dozorcí služby a přivolají dalšího dozorce k zajištění a řešení vzniklé situace (strana 15, bod 31 dokumentace 2016; strana 11, bod 31 dokumentace 2018 a 2019). Neopouští stanoviště bez souhlasu inspektora dozorcí služby (strana 15, bod 32 dokumentace 2016; strana 11, bod 32 dokumentace 2018 a 2019). Každou změnu stanoviště, vstup a odchod z ubytovny ohlásí inspektorovi dozorcí služby – operačnímu středisku ohlašují každou celkovou kontrolu ubytovny (strana 15, bod 3 dokumentace 2016; strana 12, bod 3 dokumentace 2018 a 2019).

- **Dozorce na stanovišti č. 4** (uzavřený oddíl) má neustálý přehled o odsouzených umístěných na jednotlivých celách a o kázeňských trestech, které vykonávají (strana 18, bod 3 dokumentace 2016; strana 14, bod 3 dokumentace 2018 a 2019). V případě samostatného ubytování vězně provádí zvýšené kontroly těchto odsouzených 1x za 15 minut, pokud služební funkcionář, který o samostatném ubytování rozhodl, nerozhodl jinak (strana 19, bod 25 dokumentace 2016; strana 15, bod 25 dokumentace 2018 a 2019). Dle pokynů inspektora dozorčí služby plní další úkoly (strana 19, bod 26 dokumentace 2016; strana 15, bod 26 dokumentace 2018 a 2019). Při výkonu služby má zakázáno opouštět stanoviště (vzdalovat se) bez vědomí inspektora dozorčí služby a bez předchozího vystřídání (strana 19, bod 1 dokumentace 2016; strana 15, bod 1 dokumentace 2018 a 2019).
- **Dozorce na stanovišti č. 5** má neustálý přehled o činnostech jednotlivých vězňů a o jejich početním stavu ve svěřeném úseku, na oddílech, na pracovištích a eskortách (strana 21, bod 5 dokumentace 2016; strana 17, bod 5 dokumentace 2018 a 2019). Je po dobu výkonu služby přímo podřízen inspektorovi dozorčí služby, řídí se jeho pokyny a jakékoliv zjištěné nedostatky v průběhu služby mu neodkladně hlásí (strana 22, bod 26 dokumentace 2016; strana 18, bod 26 dokumentace 2018 a 2019). Dle pokynů inspektora dozorčí služby plní další úkoly (strana 22, bod 28 dokumentace 2016; strana 19, bod 28 dokumentace 2018 a 2019). Je povinen neopouštět určený prostor bez souhlasu inspektora dozorčí služby (strana 22, bod 30 dokumentace 2016; strana 19, bod 30 dokumentace 2018 a 2019). Každou změnu stanoviště, vstup a odchod z ubytovny ohlásí inspektorovi dozorčí služby a operačnímu středisku (strana 23, bod 4 dokumentace 2016; strana 19, bod 4 dokumentace 2018 a 2019). Inspektorovi dozorčí služby neprodleně hlásí všechny mimořádné události (strana 23, bod 5 dokumentace 2016; strana 19, bod 5 dokumentace 2018 a 2019).
- **Dozorce na stanovišti č. 6** je v době pracovní doby odsouzených povinen udržovat spojení s operačním střediskem věznice pomocí služebního mobilního telefonu (strana 26, bod 3.2 dokumentace 2016; strana 23, bod 3.2 dokumentace 2018 a 2019). Má zakázáno vzdalovat se z pracoviště (strana 26, bod 4.1 dokumentace 2016; strana 23, bod 4.1 dokumentace 2018 a 2019).
- **Dozorce na stanovišti č. 7** má neustálý přehled o početním stavu odsouzených na jednotlivých pracovištích (strana 28, bod 6, strana 31, bod 8 dokumentace 2016; strana 25, bod 6, strana 27, bod 8 dokumentace 2018 a 2019). Po dobu výkonu služby je přímo podřízen inspektorovi dozorčí služby, řídí se se jeho pokyny a jakékoliv zjištěné nedostatky v průběhu služby mu neodkladně hlásí (strana 29, bod 9, strana 31, bod 11 dokumentace 2016; strana 25, bod 9, strana 27, bod 11 dokumentace 2018 a 2019). Zakazuje se mu opouštět stanoviště bez povolení inspektora dozorčí služby (strana 30, bod 1, strana 32, bod 1 dokumentace 2016, strana 26, bod 1, strana 28, bod 1 dokumentace 2018 a 2019). Inspektorovi dozorčí služby neprodleně hlásí všechny mimořádné události (strana 31, bod 20 dokumentace 2016, strana 27, bod 20 dokumentace 2018 a 2019).

53. V průběhu správního řízení žalobci a), b) ani d) nespecifikovali, v jaké konkrétní dny jim nemělo být umožněno čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Správní orgán I. stupně z pěti účastníků řízení vyrozuměl o ústním jednání za příslušníky vykonávající službu dozorce pouze pprap. Mgr. Ladislava Rédlu, který se bez omluvy nedostavil. Žalobci a), b) ani d)

nebyli vyzváni k účasti na ústním jednáním. Opakovaná tvrzení v žalobě, že žalobci byli vyslechnuti jako účastníci řízení, jsou tedy nepravdivá.

54. Svědci prap. Žák a mjr. Pták shodně vypověděli, že podle rozpisu dozorčích stanovišť je na uzavřeném oddělení pouze jedno pevné stanoviště, které je fyzicky střídáno. Ostatní stanoviště jsou pohyblivá a nestřídají se během přestávek. Dozorci oddělení výkonu trestu, prap. Ž., vypověděl, že během oběda nemá přehled, co se děje na pohyblivém stanovišti a nemusí řešit běžné věci jako předvádění či výdej stravy. Vedoucí oddělení výkonu trestu, mjr. P., vypověděl, že příslušníci dozorčí služby čerpají přestávku na pokyn inspektora dozorčí služby, jejich evidence se zapisuje do přílohy denního rozkazu. Od května 2018 přílohy podepisují i samotní příslušníci. Pouze příslušníkům na stanovišti ve výrobní zóně je poskytována jen přiměřená doba na jídlo a odpočinek vzhledem k umístění mimo ubytovací a střeženou část věznice.
55. Ze shora citovaného NGR č. 5/2016 ve znění NGR č. 51/2017 plyne, že příslušník Vězeňské služby zařazený k výkonu dozorčí služby nesmí opustit stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude střídán nebo odvolán. V souladu s touto úpravou přitom stanovil ředitel Věznice Oráčov v dokumentaci pro výkon dozorčí služby pro jednotlivá dozorčí stanoviště, za jakých podmínek je příslušník oprávněn stanoviště opustit. Pro všechna dozorčí stanoviště s výjimkou stanoviště č. 6 (nestřežené pracoviště mimo areál věznice) bylo třeba předchozího souhlasu (vědomí, povolení) inspektora dozorčí služby. Nadto k opuštění dozorčího stanoviště č. 4 (uzavřený oddíl) bylo zapotřebí nejen souhlasu inspektora dozorčí služby, ale i vystřídaní. Ostatně bez vystřídaní jiným příslušníkem by fakticky ani nebylo možné během 30minutové přestávky plnit povinnost kontroly samostatně ubytovaných vězňů každých 15 minut. Pro jediné stanoviště č. 6 pak platilo, že je zakázáno se od něho vzdalovat (a tudíž ho i opustit – za použití argumentu *a minori ad maius*).
56. Žalobci namítali, že na dobu přestávky nebyli střídáni na žádném dozorčím stanovišti. Tato argumentace by však byla relevantní pouze ve vztahu ke stanovišti č. 4, kde bylo střídání podmínkou pro opuštění tohoto stanoviště. Na stanovištích č. 1, 2, 3, 5 a 7 totiž pro opuštění stanoviště postačoval (toliko) souhlas inspektora dozorčí služby, který je třeba považovat za „odvolání“ ze stanoviště (blíže k tomu srov. bod 82 citovaného rozsudku č. j. 59 Ad 3/2021-101), a tedy dočasné zproštění povinností spojených s výkonem služby po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Jinou otázkou ovšem je, zda i přes soulad takového postupu s právními i služebními předpisy, takový postup byl fakticky realizován, což úzce souvisí s tím, zda byl v konkrétních podmínkách výkonu služby takový postup vůbec možný vzhledem k nutnosti zachovat bezpečnost věznice. Ta v době neobsazení konkrétních pohyblivých stanovišť, resp. v době, kdy úkoly dočasně neobsazeného stanoviště zajišťuje příslušník velený na jiném stanovišti (tedy musí třístit svou pozornost mezi dvě různá stanoviště), z povahy věci musí být oslabena, třebaže svou roli nepochybně hrají i technická opatření (mříže, uzamčení, kamery aj.).
57. Ke střídání na stanovišti č. 4 skutečně mohlo docházet, neboť v době vykázaných přestávek na oběd příslušníka veleného na stanoviště č. 4 v soudem namátkou zkoumaných dnech byli na jiných (pohyblivých) stanovištích další příslušníci, kteří nečerpali přestávku, a mohli tak stanoviště č. 4 obsadit (přirozeně za cenu neobsazení, resp. oslabení obsazení jejich stanoviště). Přesto však soud v namátkou zkoumaných dnech zjistil, že například dne 4. 3. 2018 byl žalobce d) velen na stanoviště č. 4 na noční směně, přestávka je sice evidovaná, přílohou denního rozkazu však již není střídání stanoviště č. 4. Dne 9. 11. 2019 žalobce d)

vykonával službu jako inspektor dozorčí služby noční směny, v čase od 21:15 do 21:30 měl čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, zároveň měl ale ve stejný čas střídat příslušníka veleného na stanoviště č. 4. Zároveň z napadeného rozhodnutí ani správního spisu nelze zjistit, jakým způsobem byl či nebyl střídán žalobce d) ve dnech, kdy vykonával pozici inspektora dozorčí služby. Otázky ve svědeckých výpovědích týkajících se dozorců nijak nesměřovaly ke zjištění, jak bylo zajištěno střídání žalobce d) jako inspektora dozorčí služby. Nelze to zjistit ani z příloh denních rozkazů. Z vnitřních předpisů Vězeňské služby vyplývá, že činnost inspektora dozorčí služby je oproti běžné náplni práce dozorce poněkud odlišná. Inspektor dozorčí služby řídí, kontroluje a koordinuje výkon služby na jednotlivých stanovištích dozorců. Nelze však dojít bez dalšího k závěru, že tohoto příslušníka není třeba střídat za účelem čerpání přestávky. Tento závěr explicitní oporu ve vnitřních předpisech nemá. V tomto směru tedy má soud za to, že nebyl zjištěn skutkový stav s dostatečnou mírou spolehlivosti a že ač jsou tvrzení žalobců skutečně dosti povrchní a obecná, nelze mít za stávajícího stavu spisu za bezpečně prokázané, že ke střídání stanoviště č. 4 docházelo ve všech případech ani, jakým způsobem byl střídán žalobce d) ve dnech, kdy vykonával pozici inspektora dozorčí služby.

58. Jde-li pak o zbylá stanoviště dozorců, ve vztahu k nim má soud rovněž jisté pochyby o umožnění reálného nepřetržitého čerpání přestávky, jelikož v soudem namátkou zkoumaných dnech opakovaně docházelo ke společnému čerpání přestávky oběma příslušníky velenými na jedno stanoviště. V případě žalobce b) soud zjistil, že čerpal přestávku současně s dalším příslušníkem veleným na stanoviště č. 2 například ve dnech 29. 6. 2019 (od 11:00 do 11:30 a od 16:00 do 16:15), 2. 7. 2019 (od 21:00 do 21:15, od 4:30 do 4:45 a částečně od 0:15 do 0:40), 27. 3. 2020 (od 11:00 do 11:30), nebo 7. 6. 2020 (od 11:00 do 11:30). Dne 2. 2. 2020 žalobce b) čerpal přestávku na jídlo a odpočinek s dalším příslušníkem veleným na stanoviště č. 1 (od 23:00 do 23:30). Stanoviště (ubytovny A a B) tedy byly buď opuštěny, nebo musely být hlídány za cenu tříštění pozornosti dozorců na jiných stanovištích. Byť to úplné čerpání přestávek patrně zcela nevylučuje, nepochybně je to indicie nasvědčující, že zde mohl panovat určitý tlak na jejich krácení na nezbytné minimum. Kromě toho přinejmenším ve vztahu k příslušníkům strážní služby z podkladů ve správním spise plyne (viz dále), že vykonávali strážní činnost i v době vykázaných přestávek na jídlo a odpočinek, což nutně vyvolává pochyby o tom, zda evidence čerpání přestávek je spolehlivým důkazem.
59. Ve vztahu k důkaznímu standardu vztahujícímu se k čerpání přestávek je důležitý závěr NSS uvedený v rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65 (týkající se přestávek na jídlo a odpočinek ve Věznici Plzeň), podle kterého není možné bez dalšího vycházet z denních rozkazů jako „silného“ důkazního prostředku stran skutečného čerpání přestávek. V případě jejich zpochybnění ze strany příslušníků Vězeňské služby je třeba zkoumat pravý stav věci. Byť je v konečném důsledku důkazní břemeno na straně žadatelů, kteří by měli na výzvu správního orgánu konkrétně označit alespoň příklady rozporů v podkladech, jež podle nich podporují jejich tvrzení o neumožnění čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, soud není za této situace připraven bez výsledku případných dalších svědků (včetně případně i žalobců) akceptovat jako prokázané s dostatečnou mírou jistoty, že čerpání přestávek skutečně bylo žalobcům ve všech případech po celé období umožněno. V dané chvíli totiž panují přinejmenším v otázce možnosti nerušeně čerpat přestávky v plné zákonem garantované délce pochybnosti. Otázky kladené při výsleších svědků směřovaly k tomu, zda byl příslušník z přestávky odvolán, ale nikoliv k tomu, zda obecně nepanoval vůči příslušníkům nějaký tlak na minimalizaci délky trávení přestávky, zda jim bylo někdy vyčítáno, že plně

využili svou přestávku, apod. Nebyly tedy ani prověřeny účastníky uváděné skutečnosti, jež zpochybňovaly průkaznost evidence přestávek.

Výkon služby a přestávky na oddělení vězeňské stráže

60. Na oddělení vězeňské stráže působil žalobce b) od 1. 12. 2017 do 30. 4. 2019 (poté jako dozorce). Žalobce c) vykonával službu na oddělení vězeňské stráže od 1. 4. 2017. Ani v případě příslušníků zařazených na oddělení vězeňské stráže zástupce žalobce neuvedl, na jakých konkrétních stanovištích žalobci službu vykonávali. Z denních rozkazů za rozhodné období soud zjistil, že žalobce b) i c) vykonávali nejčastěji službu na stanovišti č. 2, občasné na stanovišti č. 1a.
61. Podle § 35 odst. 1 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019 je strážní stanoviště místo nebo úsek určený strážní dokumentací, na němž je vykonávána strážní služba.
62. Podle § 36 odst. 1 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019 se dle druhu a způsobu obsazování strážních stanovišť rozeznávají tato stanoviště: a) vnější, b) vnitřní, c) pevná, d) pohyblivá, e) stálá a f) dočasná. Podle odst. 2 druh, počet a rozmístění strážních stanovišť ve věznici, včetně střeženého pracoviště, stanoví ředitel příslušné věznice „Rozpisem strážních stanovišť“.
63. Podle § 32 odst. 4 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019 má právo vystřídat nebo odvolat strážného ze strážního stanoviště pouze vrchní inspektor strážní služby nebo vrchní inspektor strážní služby pro eskortní směnu, inspektor strážní služby nebo inspektor strážní služby pro eskortní směnu a na střeženém pracovišti velitel eskorty.
64. Podle § 51 odst. 8 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019 střídání strážných na strážních stanovištích v průběhu směny ve věznici provádí inspektor strážní služby nebo vrchním inspektorem strážní služby pověřený příslušník a na střežených pracovištích velitel eskorty, popřípadě jím určený strážný. Příslušník odpovědný za střídání strážných v průběhu směny před každým zavedením na strážní stanoviště provede u všech zaváděných strážných kontrolu úplnosti výstroje a výzbroje. Při střídání strážních stanovišť v průběhu směny se užijí v přiměřeném rozsahu ustanovení odstavce 3.
65. Podle § 51 odst. 3 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019 na strážní stanoviště odchází strážní směna v určitém tvaru. Při střídání stanovišť se postupuje takto: a) po příchodu ke strážnímu stanovišti inspektor strážní služby střídající směny velí: „*Stráže, ZASTAVIT STÁT, střežení zaujmout, strážní stanoviště VYSTŘÍDAT!*“, b) střídající strážný po obdržení povelu k vystřídaní odejde na strážní stanoviště; střídaný strážný předává střídajícímu strážnému poznatky o průběhu služby, hlásí případné nedostatky na strážním stanovišti a po předání pokračuje ve střežení do ukončení vystřídání, c) střídající strážný přebírá strážní stanoviště, prověřuje neporušenost pečeti, neporušenost a úplnost záložní výzbroje a výstroje, funkčnost spojovacích a signálně zabezpečovacích prostředků, osvětlení ovládaného ze strážního stanoviště a úplnost inventáře přiděleného na strážní stanoviště, d) po převzetí strážního stanoviště hlásí střídající strážný inspektoru strážní služby střídající směny: „*Pane hodnostní označení (např. nadpraporčíku), převzal jsem strážní stanoviště bez závad.*“ Nebo uvede zjištěné nedostatky; inspektor strážní služby střídané směny po převzetí stanoviště velí: „*Střežení ZRUŠIT!*“ a střídaný strážný se zařadí na konec určeného tvaru. Následně se strážní směna pod velením inspektora strážní služby střídající směny přesune k dalšímu strážnímu stanovišti.
66. Podle § 74 písm. c) NGR č. 23/2014 a § 79 odst. 1 písm. c) NGR č. 33/2019 je strážný při

plnění služebních povinností na jednotlivých strážních stanovištích nebo při eskortě, jakož i při vystupování na veřejnosti zejména povinen neopouštět strážní stanoviště, dokud nebude vystřídán nebo odvolán, byť by byl i ohrožen na životě.

67. Na výkon strážní služby se rovněž uplatní NŘV č. 26/2016 a NŘV č. 24/2018 citované v bodech 49 a 50 tohoto rozsudku.

68. Soud vycházel z rozpisů strážních stanovišť:

- rozpis strážních stanovišť ze dne 1. 7. 2016 (s účinností od 15. 7. 2016) byl následující:

<i>strážní stanoviště</i>	<i>vnitřní / vnější</i>	<i>pohyblivé / pevné</i>	<i>stálé / dočasné</i>	<i>počet členů</i>	<i>obsazení</i>
1	vnější	pevné	stálé	1 člen 2 členové	nepřetržitě Po-Pá 5:00 – 13:30
2	vnější, vnitřní	pohyblivé	stálé	3 členové 4 členové	nepřetržitě dle DR
3	vnitřní	pohyblivé	stálé	1 člen, dle DR	dle DR
4 <i>eskorta</i>	vnější	pevné	stálé	1 člen 6 členů, dle DR	dle DR dle DR
<i>denní směna</i>				8 členů, dle DR	dle DR

- rozpisy strážních stanovišť ze dne 16. 2. 2018 a ze dne 11. 6. 2019 byly následující:

<i>strážní stanoviště</i>	<i>vnitřní / vnější</i>	<i>pohyblivé / pevné</i>	<i>stálé / dočasné</i>	<i>počet členů</i>	<i>obsazení</i>
1 1a	vnější	pevné	stálé	1 člen	nepřetržitě Po-Pá 5:00 – 15:30
2	vnější, vnitřní	pohyblivé	stálé	3 členové 4 členové	nepřetržitě dle DR
3	vnitřní	pohyblivé	stálé	dle DR	dle DR
4 <i>eskorta</i>	vnější	pevné	stálé	1 člen dle DR	dle DR dle DR

69. Z plánů střežení mj. vyplývá, že:

- **Pro strážní stanoviště č. 1** (hlavní vchod do věznice) platí, že střídající příslušník je povinen při střídání stanoviště v době přestávky řádně převzít stanoviště, zkontrolovat dokumentaci, katrové klíče, zbraně a uzavření vjezdové brány a vstupu do objektu. Při vystřídání musí každý příslušník pracovat na svém profilu (strana 16, bod 12 plánu střežení 2016; strana 19, bod 15 plánu střežení 2018 a 2019). Pro rok 2016 platilo ještě při střídání provést kontrolu inventáře stanoviště. Pro stanoviště č. 1a zřízené od roku 2018 nebyly stanoveny odlišné povinnosti při střídání.

- **Strážní a zásahová hlídka na stanovišti č. 2** je povinna být neustále připravena a podle rozhodnutí (vrchního) inspektora strážní služby je povinna provést zákrok v určeném prostoru se stanovenou výstrojí a výzbrojí (strana 18, bod 3 plánu střežení 2016; strana 22, bod 3 plánu střežení 2018 a 2019).
- **Pro strážní stanoviště č. 3** (provádění prohlídek, doprovod osob a vjíždějících vozidel) platí, že má příslušník povinnost nevzdalovat se z určeného prostoru (strana 19, bod 2 plánu střežení 2016, neplatí pro plány střežení 2018 a 2019).
- **Pro strážní stanoviště č. 4** (hlavní vchod a vjezd do výrobní zóny) platí, že střídající příslušník je povinen při střídání stanoviště v době oběda řádně převzít stanoviště, zkontrolovat dokumentaci, veškeré klíče, zbraně a uzavření vjezdové brány a vstupu do objektu výrobní zóny a provést kontrolu inventáře stanoviště. Střídání provádí (vrchní) inspektor strážní služby. Při vystřídání musí každý příslušník pracovat na svém profilu, (strana 20, bod 9 plánu střežení 2016). V plánech střežení 2018 a 2019 pak je výslovně doplněno, že tyto povinnosti platí „*při střídání stanoviště v době oběda*“.

70. V žádosti žalobce b) ani c) netvrdili, v jakých konkrétních dnech jim nebyla poskytnuta přestávka na jídlo a odpočinek. Správní orgán I. stupně nevyzval žalobce b) k účasti na ústním jednání. Žalobce c) se přes výzvu správního orgánu I. stupně nedostavil k ústnímu jednání.
71. Svědci pprap. L. a mjr. Mgr. F. shodně vypověděli, jaký je počet pevných a pohyblivých stanovišť na oddělení vězeňské stráže. Pevná stanoviště se střídají, pohyblivá stanoviště střídání nevyžadují. Střídání se eviduje do přílohy denního rozkazu. Od 1. 5. 2018 příslušníci podepisují přílohy denních rozkazů, aby potvrdili správnost skutečného čerpání přestávek.
72. Dle správních orgánů je pro účely čerpání přestávek na jídlo a odpočinek zásadní dělení stanovišť na pevná a pohyblivá. Charakter a úkoly pohyblivého stanoviště umožňují přerušování výkonu služby, aniž by muselo dojít k vystřídání příslušníka. Z rozhodnutí však neplynou skutková zjištění, ze kterých by bylo možné učinit jednoznačný závěr, že charakter a úkoly pohyblivých strážních stanovišť umožňují přerušit výkon služby, aniž by museli být příslušníci vystřídáni (popř. „zastupováni“). Není patrné, o jaké podklady, služební předpisy či skutková zjištění žalovaný tento závěr opírá. Interní předpisy obsažené ve správním spise výslovně nestanoví, že na pohyblivých strážních stanovištích lze přerušit výkon služby a čerpat přestávku na jídlo a odpočinek bez nutnosti střídání.
73. Naopak shora citované interní předpisy stanoví, že strážný při plnění služebních povinností na strážních stanovištích nemůže opouštět strážní stanoviště, dokud nebude vystřídán nebo odvolán [§ 74 písm. c) NGR č. 23/2014 a § 79 odst. 1 písm. c) a NGR č. 33/2019]. Střídání strážných v průběhu směny provádí inspektor strážní služby nebo vrchním inspektorem strážní služby pověřený příslušník (§ 51 odst. 8 NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019). Pokud by se tedy strážný při výkonu služby vzdálil ze svého stanoviště bez předchozího souhlasu nadřízeného či řádného vystřídání, dopustil by se vědomého porušování služebních povinností. Nelze dovodit, že by charakter a úkoly pohyblivých strážních stanovišť umožňovaly přerušit výkon služby, aniž by musel být příslušník vystřídán jen proto, že se příslušníci za účelem plnění služebních povinností ze stanoviště vzdalují. Neplyne to ani z označení stanoviště jako pohyblivého. Ředitel věznice dělením stanovišť na pevná a pohyblivá pouze stanovil, kde je třeba, aby byl na stanovištích určený počet příslušníků po celou dobu služby (pevná stanoviště), a kde nikoliv (pohyblivá stanoviště). Správní orgány

tedy nezjistily, jak přesně dochází k přerušení výkonu služby u příslušníků velených na pohyblivá stanoviště, aby mohli za účelem čerpání přestávky v zákonné době a potřebném rozsahu opustit strážní stanoviště a věnovat se pouze svému odpočinku. V rámci soudem namátkou zkoumaných dnů lze například zjistit, že příslušníci na stanovišti č. 2 [kde žalobci b) a c) nejčastěji vykonávali službu] částečně čerpali přestávku na jídlo a odpočinek ve stejný čas. Například dne 16. 4. 2018 byli na stanoviště č. 2 veleni čtyři příslušníci, dva z nich [včetně žalobce b)] čerpali přestávku od 12:00 do 12:30. Stejně tak dne 13. 7. 2018 byli na stanoviště č. 2 veleni čtyři příslušníci, dva z nich [včetně žalobce b)] měli čerpat přestávku od 12:00 do 12:30, v tento čas měl přitom jeden z nich zároveň střídat stanoviště č. 4.

74. Ze shora citovaného NGR č. 23/2014 a NGR č. 33/2019 plyne, že je strážný povinen neopouštět strážní stanoviště, dokud nebude vystřídán nebo odvolán. V souladu s touto úpravou přitom stanovil ředitel Věznice Oráčov v dokumentaci pro výkon strážní služby pro jednotlivá strážní stanoviště, za jakých podmínek je příslušník oprávněn stanoviště opustit. Pro pevná strážní stanoviště č. 1 (hlavní vchod) a 4 (vchod a vjezd do výrobní zóny ve věznici) bylo výslovně zapotřebí střídání na dobu přestávky se stanovením konkrétních povinností, které je třeba v té souvislosti provést (např. zkontrolovat dokumentaci, klíče, zbraně a uzavření brány a vstupu). Pro strážní stanoviště č. 3 (provádění prohlídek, doprovod osob a vjíždějících vozidel) pak platilo podle plánu střežení 2016 zákaz se od něho vzdalovat (a tudíž ho i opustit – za použití argumentu *a minori ad maius*). Bližší úprava střídání příslušníků pro toto stanoviště, jako ani pro strážní a zásahovou hlídku na stanovišti č. 2, však zakotvena nebyla.
75. Služební předpisy je nutno vykládat v souladu s právními předpisy. K tomu lze dodat, že pokud by souladný výklad určitého ustanovení služebního předpisu nebyl možný, pro svou nezákonnost by takové ustanovení nemohlo být pro příslušníky závazné. V souladu s § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je přitom třeba dovodit, že i příslušníci zařazení na úsek strážní služby jsou po dobu, po níž jsou ze služby nadřazeným odvoláni za účelem čerpání přestávky, zproštěni povinností spojených s výkonem na jejich služebním stanovišti [srov. § 74 písm. c) NGR č. 23/2014 a § 79 odst. 1 písm. c) NGR č. 23/2014].
76. Lze též uvést, že k obdobnému závěru by navíc bylo možné dospět i v případě, že by přílohy denních rozkazů představovaly podle svého obsahu a okolností jejich vydání rozkaz, jakožto individuální nástroj řízení, jenž je podle § 46 zákona o služebním poměru pro podřízené příslušníky závazný, a ti jsou povinni jej splnit, dokonce i kdyby byl v rozporu se zákonem (ledaže by jeho splněním byl spáchán trestný čin, což by však v tomto případě nehrozilo, neboť rozsah plnění povinností strážní služby toho kterého příslušníka vymezují svými rozkazy právě jeho nadřízení). Z toho za pomoci argumentu *a maiori ad minus* plyne, že o to spíše na jeho závaznosti nic nemůže změnit ani případný rozpor se služebním předpisem jakožto „pouhým“ interním normativním aktem. Za případné porušení povinnosti strážní služby plynoucí ze služebních předpisů by tak v daném případě byli odpovědní ti nadřízení, kteří vydali přílohu denního rozkazu ukládající přerušit předepsaný výkon strážní služby (popř. ti, kteří jim uložili takovou přílohu denního rozkazu i přes nesplnění služebního předpisu vydat), nikoliv příslušníci, kteří by se vydaným rozkazem řídili (ostatně v tomto směru žalobci ve správním řízení i argumentovali, byť přepjatě v rovině trestní odpovědnosti, což ale na jeho dílčí přiléhavosti nic nemění). Příslušníkům řídícím se přílohou denního rozkazu eventuálně porušující právní předpisy by bylo možné nanejvýše snad vyčítat, že na nekorektnost rozkazu (s ohledem na rozpor „jen“ se služebním předpisem

nejde ovšem o nezákonnost v pravém slova smyslu) neupozornili toho, kdo rozkaz vydal, a jeho nadřízeného, což ovšem trestným činem být nemůže. Byli by povinni ve stanovenou dobu čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, pokud by nebyli konfrontováni s rozkazem, který by platnost přílohy denního rozkazu zrušil či změnil.

77. To by ovšem platilo, jen pokud by žalobci byli s přílohou denního rozkazu prokazatelně seznámeni předem, patrně při rozdělení směny. V tomto směru se však z výpovědí svědků (pprap. Langpaul a mjr. Fremund) jeví, že příloha denního rozkazu patrně vůbec nebyla žalobcům při rozdělení služby oznamována a navíc ani nevykazovala (byť i ve spojení s vlastním denním rozkazem či souvisejícím NŘV) charakteristiky rozkazu (k obsahovým a formálním požadavkům na rozkaz viz rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2017, č. j. 9 As 117/2016-25). Svědci pprap. Langpaul a mjr. Fremund totiž označovali tyto přílohy jako evidenci čerpání přestávek. Z uvedené varianty proto nelze vycházet a o příloze denního rozkazu je třeba uvažovat pouze jako o průběžně či dodatečně vytvářené evidenční pomůcce vrchního inspektora strážní služby.
78. Umožnění konzumace stravy v jídelně, což připouštěli žalobci v žádosti o proplacení přestávek, ještě neznamená, že jde o přestávku ve službě ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Za daného stavu tak bylo třeba se zabývat tím, zda jsou reálně také přestávky čerpány v rozsahu evidovaném v příloze denního rozkazu. Tímto se však správní orgány nezabývaly a argumentovaly pouze obecně. Z příloh denních rozkazů soud zjistil, že střídání na pevných stanovištích zajišťovali zejména příslušníci velení na stanoviště č. 2 nebo inspektor strážní služby. Jak již soud uvedl v bodě 59 toho rozsudku, není však možné bez dalšího vycházet z denních rozkazů jako „silného“ důkazního prostředku, pokud příslušníci zpochybnili jejich pravdivost. Ostatně žalovaný zjevně ani neověřoval, zda evidence čerpání přestávek nekoliduje s údaji v jiných částech evidence. V rámci soudem namátkou zkoumaných dnů lze například zjistit, že dne 2. 9. 2017 žalobce c) měl čerpat přestávku od 14:30 do 14:45, přitom ve stejném čase měl být na pochůzce. Stejně tak dne 8. 3. 2018 měl žalobce c) čerpat přestávku od 23:30 do 0:00, přitom od 23:30 do 23:45 měl být zároveň na pochůzce. Je tak evidentní, že nečerpal přestávku v zákonem garantované délce, a přestávka mu proto neměla být odečtena z doby služby. Dle výkazu odsloužených hodin mu však byla doba služby krácena.
79. Formální povaze evidence by mohla napovídat i absence jakýchkoliv odchylek. Všechny zaznamenané přestávky trvají vždy přesně 30 či 15 minut a počínají či končí vždy v celou půl hodinu či hodinu (výjimečně čtvrt hodinu). Evidence přestávek je částečně předtištěna. Do května 2018 ji podepisoval jen inspektor strážní služby. Až poté evidenci přestávek podepisovali rovněž samotní příslušníci. Není přitom vůbec významné, zda si proti nezákonnému postupu příslušník stěžuje, nebo naopak (ať již z obav před služební šikanou či jiných pohnutek) výkazy neodpovídající skutečnosti vlastním jménem podepíše. Z pohledu zákona o služebním poměru je rozhodující pouze to, zda skutečně byly přestávky v délce 30 a 15 minut v zákonném standardu v jednotlivých dnech čerpány, či nikoliv. Akceptace případně nesprávných výkazů odsloužených hodin sice ztěžuje důkazní situaci příslušníka, ale nemůže zcela vyloučit jeho nárok na proplacení reálně nevyčerpaných přestávek. Avšak za předpokladu, že se mu jej podaří prokázat, a obsah jím dříve parafované listiny tak účinně zpochybnit (srov. rozsudek č. j. 59 Ad 3/2021-101, bod 77).
80. Za aktuálního stavu skutkových zjištění nelze přezkoumat závěr, zda žalobcům byla poskytována přestávka na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, když byli veleni na strážní stanoviště.

Závěr a náhrada nákladů řízení

81. Soud proto shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí jako celek zrušil pro nedostatečně zjištěný skutkový stav a pro dílčí rozpor zjištěného skutkového stavu s obsahem správního spisu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. V dalším řízení žalovaný zjistí, zda žalobci mohli v rozhodném období skutečně čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, jakým způsobem byla zajištěna jejich zastupitelnost s ohledem na služební předpisy a přezkoumatelným způsobem vyhodnotí relevantní právní a služební předpisy. Až poté bude možné učinit jednoznačný závěr o tom, zda žalobci mohli čerpat přestávku ve službě na jídlo a odpočinek v souladu s § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru.
82. Soud považuje za potřebné zdůraznit, že v dalším řízení je i zájmem žalobců, aby namísto obecných proklamací označili na základě obsahu správního spisu konkrétní případy, v nichž došlo k porušení podmínek § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru (odkazem na konkrétní den). Bez konkrétně vymezených námitek a označených problémů mohou správní orgány v rámci hospodárnosti přistoupit též jen k namátkovému prověření několika dnů v tomto období a v případě absence negativních zjištění závěry vztáhnout na celé období. Pouze pokud v namátkou ověřovaných dnech budou zjištěny nesrovnalosti, povinnost řádně zjistit skutkový stav správnímu orgánu velí rozšířit zkoumaný vzorek na všechny dny za účelem ověření rozsahu nesrovnalostí (zda jde o ojedinělý případ, nebo naopak systematicky se vyskytující problém).
83. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první ve spojení s § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobci byli v řízení plně úspěšní, náleží jim proto plná náhrada nákladů řízení. Na druhou stranu však soud musel zvážit, že obtížnost, resp. organizační ani právní složitost jednotlivých právních úkonů, jež zástupce žalobců vykonal [jde o úkony převzetí a příprava věci a sepsání žaloby a repliky podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] neodpovídá výši náhrady, jíž by se žalobcům mělo dle advokátního tarifu dostat (2 480 Kč za každého žalobce a každý úkon podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu). Podaná žaloba je argumentačně v podstatě obdobná jako ve skutkové a právně obdobné situaci vedené pod sp. zn. 59 Ad 3/2021 (žalobci zastoupeni stejným zástupcem). Jde tak o svého druhu formulářovou žalobu. Byť pro účely správního soudnictví pro takové případy není stanoven zvláštní způsob vyčíslení náhrady nákladů právního zastoupení, soud nemůže tuto skutečnost přehlížet, nemá-li se stát jeho rozhodnutí v otázce nákladů řízení zjevně nespravedlivým a nepřiměřeným okolnostem případu. Právě nepoměr mezi výší náhrady nákladů řízení dle advokátního tarifu multiplikované podle počtu žalobců a skutečnou náročností poskytnutých úkonů právní služby považoval soud za skutečnost hodnou zvláštního zřetele, jež opodstatňuje aplikaci zmírňujícího ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s. a nepřiznání části náhrady nákladů jinak dle obecných předpisů žalobcům náležející. Byť si soud dokáže představit, že skutkové odlišnosti u jednotlivých žalobců by mohly ospravedlnit použití tarifní hodnoty podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu ve vztahu ke každému z nich, že žaloby je evidentní, že při poskytnutých úkonech právní služby zástupce žalobce neindividualizoval, nezaobíral se zvlášť nároky každého ze žalobců. V tomto směru např. nijak nereagoval na skutečnost, že někteří z nich nepůsobili ve služebním poměru u Věznice Oráčov po celé sporné období, pročež minimálně zčásti jejich žádost, a tedy i žaloba musela být zjevně nedůvodná, stejně jako neuvádí konkrétní příklady, kdy u toho kterého žalobce zjevně nemohla být čerpána přestávka na jídlo. Zástupce žalobců tedy

nevyužil potenciál, který se mu při poskytnutí advokátních služeb nabízel.

84. Žalobcům tedy v tomto případě soud přiznal náhradu nákladů řízení za zaplacené soudní poplatky (4 x 3 000 Kč) a náhradu nákladů právního zastoupení ve výši 19 093,80 Kč. Odměna advokáta za zastoupení odpovídá zastupování jednoho žalobce na úseku dozorčí služby a jednoho žalobce na úseku strážní služby, tedy v souladu s § 12 odst. 4 advokátního tarifu je stanovena po 2 480 Kč za tři úkony pro dva žalobce (tj. 2 480 Kč x 3 x 2 = 14 880 Kč) a dále 900 Kč jako náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu (tj. 3 x paušální částka 300 Kč). Součet uvedených částek (vyjma soudních poplatků) je dále navýšen o částku 3 313,80 Kč odpovídající náhradě za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 %, neboť zástupce žalobců je plátcem této daně (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše náhrady nákladů řízení činí 31 093,80 Kč. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalovanému zaplatit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jejich zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. června 2023

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu